

แผนบริหารความเสี่ยง

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2555

จัดทำโดย

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

คำนำ

การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงเจ้าหน้าที่ทุกระดับ เพราะการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ด้วยการมองภาพรวมทั้งหมดขององค์กร โดยคำนึงถึงเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงที่สามารถส่งผลกระทบต่อมูลค่ารวมขององค์กร แล้วกำหนดแผนการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงองค์กรอยู่ในระดับที่ยอมรับและจัดการได้ เพื่อการสร้างหลักประกันที่องค์กรจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

แผนบริหารความเสี่ยงของสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ฉบับนี้ คณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สถาบันฯ มีระบบการบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมในการดำเนินงานทั้งกระบวนการ เพื่อลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของสถาบันฯ เป็นสำคัญ

แผนบริหารความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ตามความคาดหวังได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนนี้ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่าย ทุกกลุ่มงาน ที่จะให้ความร่วมมือในการนำไปดำเนินการต่อ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานของสถาบันฯ ต่อไป

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
และการเกษตร (องค์การมหาชน)

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ.....	4
1. ความเป็นมาและหลักการเหตุผล	4
2. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	4
3. นิยามความเสี่ยง	6
4. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง.....	6
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของ สสนก.....	8
1. ประวัติความเป็นมา	8
2. วิสัยทัศน์.....	8
3. ภารกิจหลัก.....	9
4. ยุทธศาสตร์.....	9
5. โครงสร้างหน่วยงาน.....	10
บทที่ 3 แนวทางการบริหารความเสี่ยง	11
1. แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง	11
2. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง.....	12
3. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง.....	14
บทที่ 4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง	15
1. การระบุความเสี่ยง	16
2. การประเมินความเสี่ยง	17
3. การจัดการความเสี่ยง	24
4. การรายงานและติดตามผล	29
5. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	29
6. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง.....	29
บทที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง.....	30

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและหลักการเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์กร

ภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกๆ องค์กรล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของ ความเสี่ยง และกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง โดยต้องคำนึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ได้กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน และตามคำรับรองการปฏิบัติงานของ สสนก. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ในมิติที่ 4 มิติด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร ตัวชี้วัดที่ 4.1 ระดับการพัฒนาด้านการกำกับดูแลกิจการและการพัฒนาองค์กร ได้กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์วัดผลตัวชี้วัดดังกล่าวด้วย

ดังนั้น สสนก. จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของ สสนก. ขึ้น เพื่อให้มีระบบบริหารความเสี่ยงในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับ ประเมิน ควบคุม และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

2. วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

- 1) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 2) เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานของ สสนก. เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 3) เพื่อป้องกันหรือลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความสูญเสีย หรือความเสียหายแก่องค์กรให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- 4) เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

- 5) เพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย และเจ้าหน้าที่ของ สสนก. ที่จะสามารถบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

3. นิยามความเสี่ยง

3.1 ความเสี่ยง (Risk)

ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ลักษณะของความเสี่ยง สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 1) ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง
- 2) เหตุการณ์เสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน หรือ นโยบาย
- 3) ผลกระทบของความเสี่ยง คือ ความรุนแรงของความเสียหายที่น่าจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์เสี่ยง

3.2 การบริหารความเสี่ยง (Risk management)

การบริหารความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัย และควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

4. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

- 1) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
- 2) สร้างฐานข้อมูลความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
- 3) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล

4) เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

5) ช่วยให้การพัฒนางองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

6) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของ สสนก.

1. ประวัติความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยสถานการณ์น้ำของประเทศไทย ได้พระราชทานพระราชดำริให้ Massachusetts Institute of Technology (MIT) เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาแหล่งน้ำร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดยจัดให้มีการพัฒนากลไกการรวบรวมข้อมูลและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดการกับปัญหาน้ำของประเทศไทย เกิดเป็น “โครงการระบบเครือข่ายเพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำแห่งประเทศไทย” ขึ้นเมื่อปี 2541 ดำเนินการโดยหน่วยปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์สมรรถนะสูง ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเชื่อมต่อและเก็บรวบรวมข้อมูลทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมดจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วสำเนากระจายข้อมูลกลับไปให้หน่วยงานต่างๆ ได้ใช้ข้อมูลร่วมกัน ระบบใช้ได้จริงในปี 2545 เกิดเป็นกลไกในการประสานงาน ประอบการตัดสินใจ และดำเนินการได้

ต่อมาในปี 2547 ได้ยกระดับโครงการดังกล่าว จัดตั้งเป็น “สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร” ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนาในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตรโดยเฉพาะ

จากผลการดำเนินงานมากกว่า 10 ปี เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2551 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551” จัดตั้ง สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ขึ้นเป็น องค์การมหาชน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 125 ตอน 138 ก เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2552 เป็นต้นไป

2. วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรที่สร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำหรับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตร เพื่อรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น และขยายผลการทำงานโดยการสร้างและพัฒนาเครือข่าย”

3. ภารกิจหลัก

ภารกิจหลักของ สสนก. ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2551 มีดังนี้

- 1) วิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร
- 2) นำเสนอผลการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้องค์การต่างๆ นำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตร
- 3) ส่งเสริมความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศในการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในด้านการจัดการสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร
- 4) บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันให้ประชาชนและชุมชนนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยสะดวกและเกิดประสิทธิผล

4. ยุทธศาสตร์

ตามแผนปฏิบัติการ 4 ปี (พ.ศ. 2553 – 2556) และแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ของ สสนก. มีประเด็นยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และฐานความรู้ ด้านการจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างความเชื่อมั่นในงานวิจัยและเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น

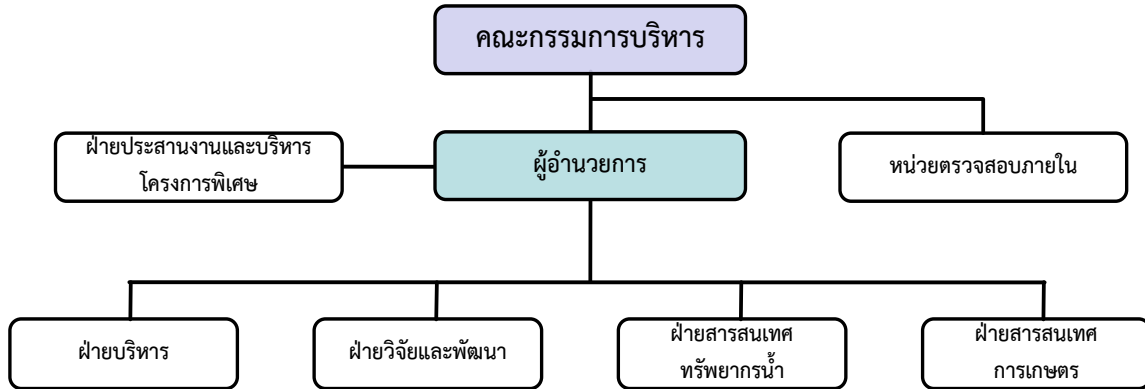
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างแม่ข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การสร้างเครือข่ายงานวิจัยและพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรน้ำและการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้กับชุมชน

5. โครงสร้างหน่วยงาน

โครงสร้างของ สสนก.

อำนาจหน้าที่ของฝ่ายต่างๆ

<p>หน่วยตรวจสอบภายใน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ตรวจสอบภายใน เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุ ของสถาบันฯ • รายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารสถาบันฯ 			
<p>ฝ่ายบริหาร</p>	<p>ฝ่ายวิจัยและพัฒนา</p>	<p>ฝ่ายสารสนเทศทรัพยากรน้ำ</p>	<p>ฝ่ายสารสนเทศการเกษตร</p>	<p>ฝ่ายประสานงานและบริหารโครงการพิเศษ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • บริหารงานทั่วไปของสถาบัน ได้แก่ งานงบประมาณ การเงิน และบัญชี งานบุคคล งานจัดซื้อและพัสดุ งานเลขานุการและธุรการ และงานแผนงานและสารสนเทศ • บริหารและขยายเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกประเทศ • ผลิตและเผยแพร่รายงานเอกสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์ภารกิจและผลงานของสถาบัน • จัดทำรายงานวิชาการและรายงานผลการดำเนินงานของสถาบัน 	<ul style="list-style-type: none"> • วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายด้านทรัพยากรน้ำและการเกษตร • พัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือสำหรับระบบฐานข้อมูล รวมทั้งระบบฐานความรู้และแบบจำลอง • พัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือสำหรับระบบภูมิสารสนเทศ • บริหารและจัดการระบบเครือข่ายสารสนเทศของสถาบัน 	<ul style="list-style-type: none"> • วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีโทรมาตร อุปกรณ์ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งติดตั้ง บำรุงรักษา และตรวจสอบระบบข้อมูล • วิจัยและพัฒนาแบบจำลองน้ำและอากาศ • คาดการณ์และสรุปสถานการณ์ รวมทั้งวิเคราะห์ความเสี่ยงน้ำท่วม น้ำแล้ง และจัดทำรายงานเพื่อสนับสนุนการวางแผนจัดการทรัพยากรน้ำ • พัฒนาเครือข่ายวิจัยและข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายนอก 	<ul style="list-style-type: none"> • วิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำชุมชน และเครือข่ายการจัดการน้ำชุมชน • พัฒนาสารสนเทศและระบบการจัดการข้อมูลน้ำและการเกษตรของชุมชน • พัฒนาเครือข่ายวิจัยและข้อมูลร่วมกับหน่วยงานภายนอก 	<ul style="list-style-type: none"> • บริหารโครงการ ประสานความร่วมมือ และดำเนินงาน โครงการเพิ่มเติมนอกเหนือจากแผนงานหรือโครงการหลักของสถาบันฯ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ • ติดตาม และทบทวนการดำเนินโครงการ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน • ขยายผลโครงการ และเครือข่ายความร่วมมือภายในและภายนอกสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบัน

สำหรับโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงของ สสนก. จะประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร และผู้อำนวยการ ซึ่งจะแต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของ สสนก. และมีคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมิน และหน่วยตรวจสอบภายใน สอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยง และให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงของ สสนก. (ดูรายละเอียดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงของ สสนก. ในบทที่ 3)

บทที่ 3 แนวทางการบริหารความเสี่ยง

1. แนวทางดำเนินงานและกลไกการบริหารความเสี่ยง

1.1 แนวทางดำเนินงาน ในการบริหารความเสี่ยงของ สสนก. แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การเริ่มต้นและพัฒนา (มิถุนายน 2554 - กันยายน 2554)

- 1) กำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 2) ระบุปัจจัยเสี่ยง และประเมินโอกาส ผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง
- 3) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงจากการดำเนินงาน
- 4) จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง (High) และสูงมาก (Extreme) รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ระดับระดับปานกลาง (Medium) ที่มีนัยสำคัญ
- 5) สื่อสารทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารความเสี่ยงให้ผู้ปฏิบัติงานของ สสนก. รับทราบ และสามารถนำไปปฏิบัติได้

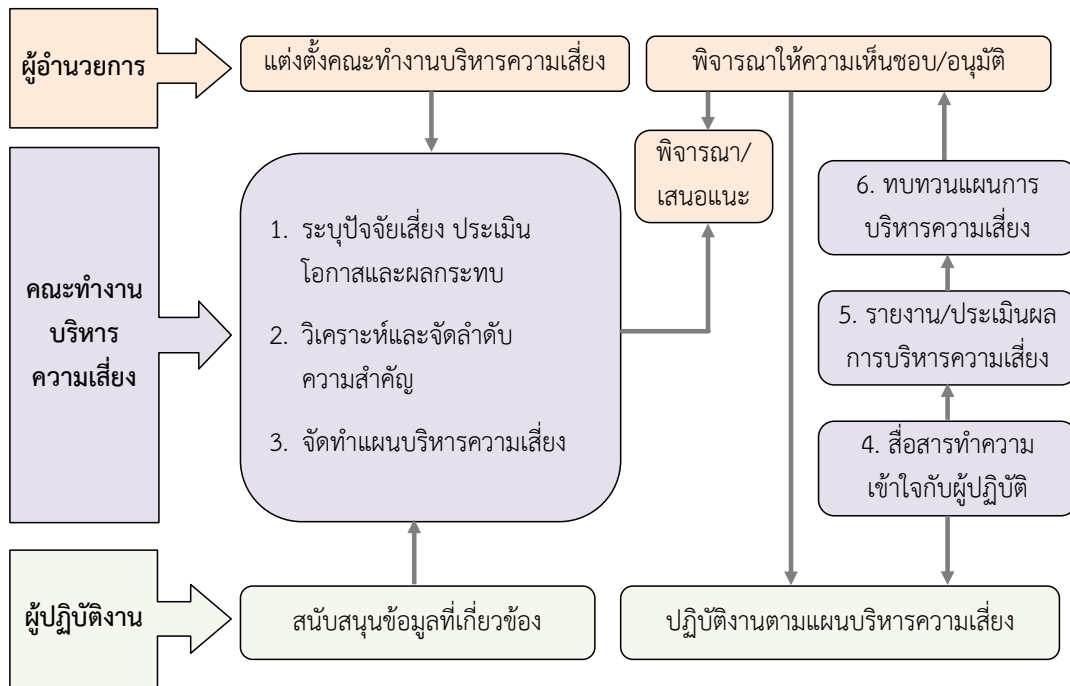
- 6) รายงานความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง
 - 7) รายงานสรุปการประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง
- ##### ระยะที่ 2 การพัฒนาสู่ความยั่งยืน (ตุลาคม 2554 เป็นต้นไป)

- 1) ทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง สสนก. ในปีงบประมาณ 2555
- 2) พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงแต่ละประเภท
- 3) ผลักดันให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร
- 4) พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง

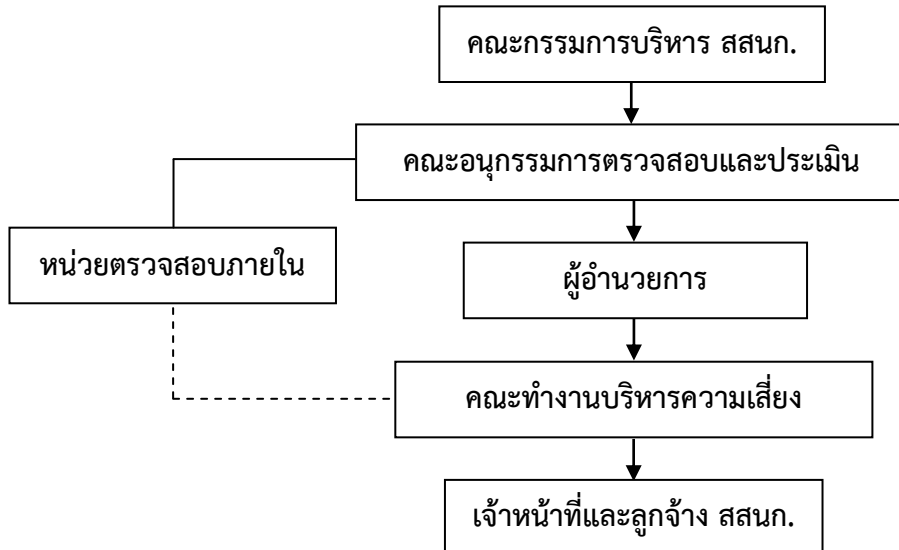
1.2 กลไกการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

- 1) **ผู้อำนวยการ** มีหน้าที่แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม และพิจารณาให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป
- 2) **คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง** มีหน้าที่ดำเนินการให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง รายงานและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานต่อไปในอนาคต
- 3) **ผู้ปฏิบัติงาน** หรือเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง สสนก. มีหน้าที่สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

กลไกการบริหารความเสี่ยง

2. โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง

หน้าที่ความรับผิดชอบตามโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยง ประกอบไปด้วย การกำกับดูแล การตัดสินใจ การจัดทำแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการสอบทาน ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริหาร สสนก.

- 1) ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงของ สสนก.
- 2) ให้ความเห็นชอบและให้ข้อเสนอแนะต่อระบบและแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- 3) รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

2.2 คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมิน

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กร
- 2) รับทราบผลการบริหารความเสี่ยงและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 3) กำกับดูแลการพัฒนาและการปฏิบัติตามกรอบการบริหารความเสี่ยง

2.3 ผู้อำนวยการ

- 1) แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 2) ส่งเสริมและติดตามให้มีการบริหารความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม
- 3) พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติแผนการบริหารความเสี่ยง
- 4) พิจารณาผลการบริหารความเสี่ยงและเสนอแนะแนวทางการพัฒนา

2.4 หน่วยตรวจสอบภายใน

- 1) สอบทานกระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสนก.
- 2) นำเสนอผลการบริหารความเสี่ยงให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินรับทราบและให้ข้อเสนอแนะ

2.5 คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

- 1) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- 2) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- 3) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญ เสนอต่อผู้อำนวยการเพื่อพิจารณา

2.6 เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง สสนก.

- 1) สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้กับคณะทำงานบริหารความเสี่ยง
- 2) ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

3. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง

สสนก. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามคำสั่งสถาบันสาธารณสุขนเรศวรฯ และการเกษตร (องค์การมหาชน) ที่ 1/2554 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

1) ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร	หัวหน้าคณะทำงาน
2) ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและพัฒนา	ผู้ทำงาน
3) ผู้อำนวยการฝ่ายสาธารณสุขนเรศวรฯ	ผู้ทำงาน
4) ผู้อำนวยการฝ่ายสาธารณสุขการเกษตร	ผู้ทำงาน
5) ผู้อำนวยการฝ่ายประสานงานและบริหาร
โครงการพิเศษ	ผู้ทำงาน
6) หัวหน้ากลุ่มงานแผนงานและสารสนเทศ	ผู้ทำงานและเลขานุการ
7) นางสาวศิริเพ็ญ วิสูตรศักดิ์	ผู้ทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

- 1) จัดให้มีระบบและกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
- 2) ปฏิบัติตามขั้นตอนกระบวนการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง
- 3) รายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญของสถาบันสาธารณสุขนเรศวรฯ และการเกษตร (องค์การมหาชน) เสนอต่อผู้อำนวยการสถาบันสาธารณสุขนเรศวรฯ และการเกษตร (องค์การมหาชน) เพื่อพิจารณาทุก 3 เดือน
- 4) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ผู้อำนวยการสถาบันสาธารณสุขนเรศวรฯ และการเกษตร (องค์การมหาชน) มอบหมาย

บทที่ 4 กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดลำดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่ง สสนก. มีขั้นตอนหรือกระบวนการบริหารความเสี่ยง 6 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. **ระบุความเสี่ยง** เป็นการระบุเหตุการณ์ใดๆ ทั้งที่มีผลดี และผลเสียต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร

2. **ประเมินความเสี่ยง** เป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ทำให้การตัดสินใจจัดการกับความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม

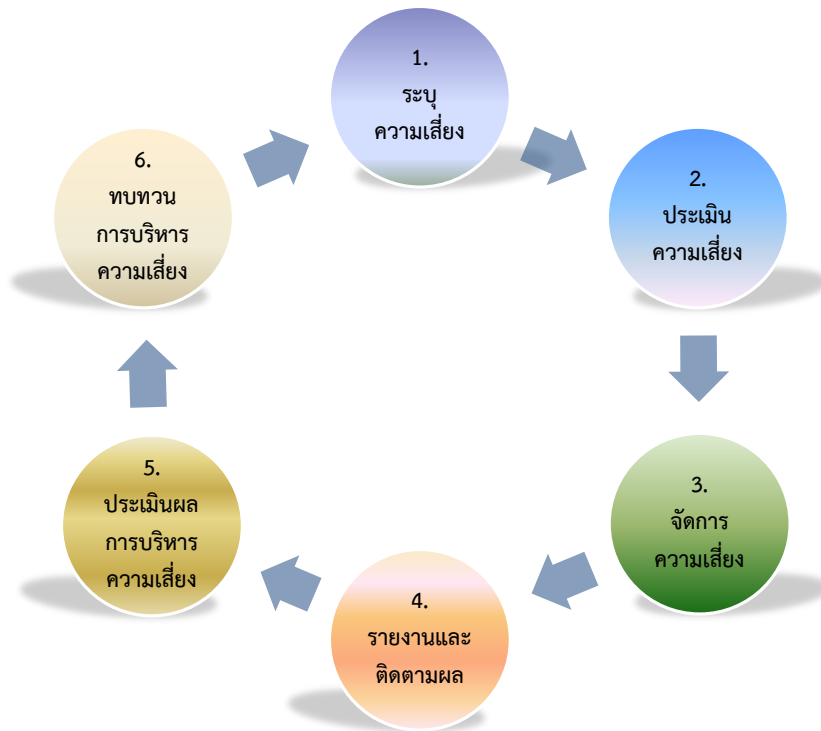
3. **จัดการความเสี่ยง** เป็นการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการ หรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

4. **รายงานและติดตามผล** เป็นการรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบและให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

5. **ประเมินผลการบริหารความเสี่ยง** เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงประจำปี เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ (Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

6. **ทบทวนการบริหารความเสี่ยง** เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหาร ความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

กระบวนการบริหารความเสี่ยงของ สสนก.

1. การระบุความเสี่ยง

ในการระบุความเสี่ยง ประกอบด้วย “ความเสี่ยง (Risk)” “ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)” และ “ประเภทความเสี่ยง”

1.1 ความเสี่ยง (Risk)

หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักขององค์กร และเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการ

1.2 ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

1.3 ประเภทความเสี่ยง

แบ่งเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) **ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Risk)** หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ เป้าหมาย พันธกิจในภาพรวมขององค์กร ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการไม่บรรลุผลตามเป้าหมายในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ของส่วนราชการ

2) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานประจำวัน หรือการดำเนินงานปกติที่องค์กรต้องเผชิญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านนี้ เช่น การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานโดยไม่มีผังการปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ บุคลากรขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3) **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและควบคุมทางการเงินและการงบประมาณขององค์กรให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ผลกระทบการเงินที่เกิดจากปัจจัยภายนอก เช่น ข้อบังคับเกี่ยวกับรายงานทางการเงินของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานงบประมาณ รวมทั้ง การจัดสรรงบประมาณไม่เหมาะสม เป็นต้น

4) **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)** เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับประเด็นข้อกฎหมาย ระเบียบ การปกป้องคุ้มครองผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันข้อมูลรวมถึงประเด็นทางด้านกฎระเบียบอื่นๆ

2. การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยง ที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

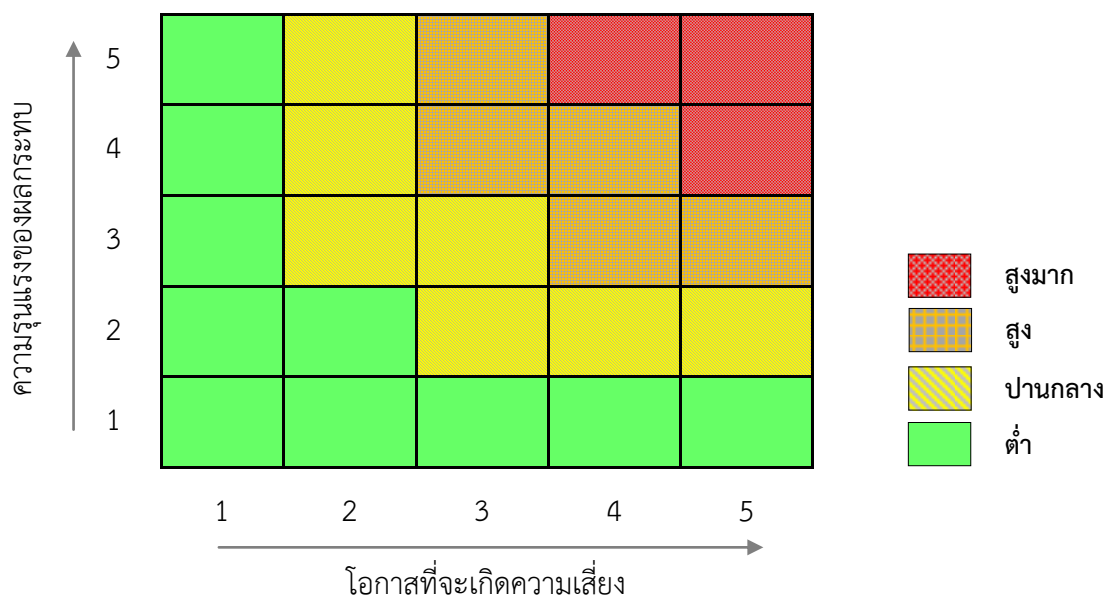
2.1 การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ไว้ 5 ระดับ คือ น้อยมาก น้อย ปานกลาง สูง และ สูงมาก ดังนี้

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี/ครั้ง)	5 ปี/ครั้ง	2-3 ปี/ครั้ง	1 ปี/ครั้ง	1-6 เดือน/ครั้ง ไม่เกิน 5 ครั้ง/ปี	1 เดือน/ครั้ง หรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< 1 หมื่นบาท	1 – 5 หมื่นบาท	5 หมื่นบาท – 2 แสนบาท	2 แสนบาท – 1 ล้านบาท	> 1 ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อน รำคาญ	บาดเจ็บ เล็กน้อย	บาดเจ็บต้อง รักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และ ผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยได้กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และ ต่ำ

2.2 การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

- 1) พิจารณาโอกาส/ความถี่ ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด
- 2) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรง หรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

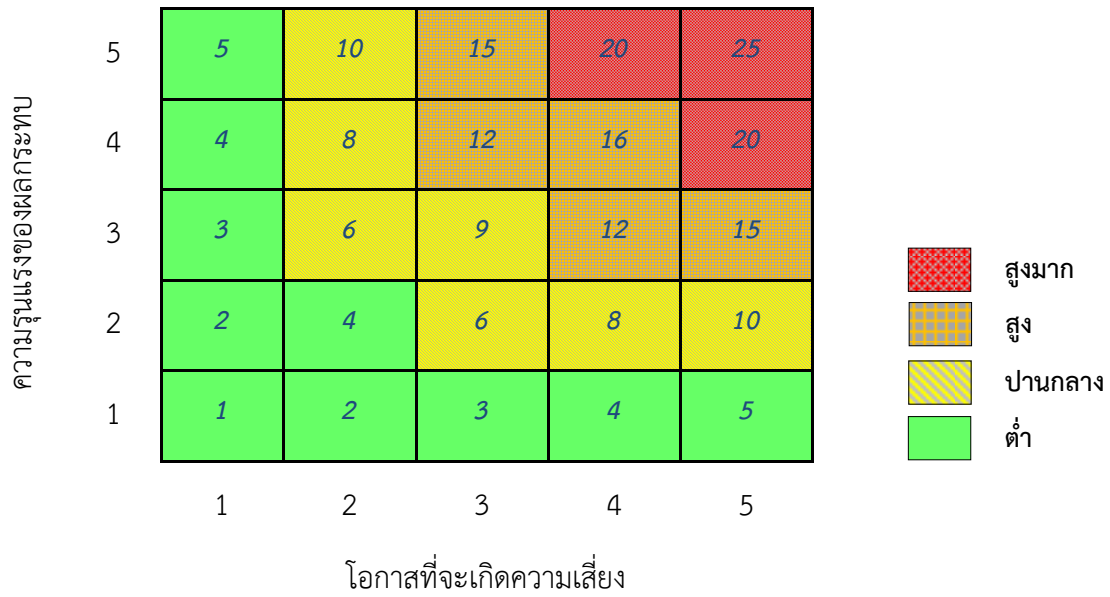
2.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ \times ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood \times Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

- 1) ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง 1 – 5 คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆเพิ่มเติม
- 2) ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง 6 – 10 คะแนน ยอมรับความเสี่ยงแต่ต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง ความเสี่ยงในระดับนี้ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
- 3) ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง 11 – 16 คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- 4) ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง 17 – 25 คะแนน ต้องมีแผนลดความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

2.4 การจัดลำดับความเสี่ยง

เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อ สสนก. เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมการควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ตามตารางการประเมินความเสี่ยง (แบบ RM1) โดยจัดเรียงตามลำดับ จากระดับสูงไปหาต่ำ และคัดเลือกความเสี่ยงตามลำดับมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป

การประเมินความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
1. ความปลอดภัยในการเดินทางปฏิบัติงานนอกสถานที่ด้วยรถยนต์ของ สสนก.	อาจเกิดอุบัติเหตุ สูญเสียบุคลากร	1. พนักงานขับรถไม่เพียงพอกับจำนวนรถของ สสนก. 2. เจ้าหน้าที่ของ สสนก. ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและขับรถยนต์ด้วย 3. มีการจ้างพนักงานขับรถเป็นครั้งคราว ทำให้ไม่ทราบว่าพนักงานขับรถดังกล่าวมีความชำนาญจริงหรือไม่ 4. ไม่ได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถยนต์ก่อนเดินทางไปปฏิบัติงาน	ด้านการปฏิบัติงาน	4	5	20	สูงมาก	ฝ่ายบริหาร
2. การขาดข้อมูลจากหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนภารกิจของ สสนก. 2.1 ข้อมูลปริมาณน้ำในเขื่อนจาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)	การดำเนินงานของ สสนก. อาจไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้	หน่วยงานที่ให้ข้อมูลกับ สสนก. หรือเจ้าของสถานที่ติดตั้งสถานีโทรมาตร อาจระงับความร่วมมือ หรือจำกัดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล หรือได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน	ด้านการปฏิบัติงาน	3	5	15	สูง	ฝ่ายสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

การประเมินความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
2.2 ข้อมูลระดับน้ำและปริมาณน้ำท่า จาก กรมชลประทาน (ชป.) 2.3 ข้อมูลปริมาณฝนจากสถานีโทรมาตร จาก AIS								
3. การรักษาความปลอดภัยด้านสารสนเทศ	ความปลอดภัยของข้อมูล	1. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบและประกาศเกี่ยวกับการใช้งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย 2. แผนการบำรุงรักษาระบบและการสำรองข้อมูล ยังไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน 3. คู่มือการปฏิบัติงานด้านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย ไม่เป็นปัจจุบัน 4. ความปลอดภัยทางด้านกายภาพของ data center ยังไม่เพียงพอ 5. ยังขาดแผนกู้ภัยระบบและข้อมูล	ด้านการปฏิบัติงาน	3	5	15	สูง	ฝ่ายวิจัยและพัฒนา

การประเมินความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ผลกระทบ/ ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุ	ประเภทความเสี่ยง	โอกาส/ ความถี่	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
4. การยืมเงินตรงจ่าย	การหักล้างเงินยืมล่าช้า ไม่เป็นไปตามสัญญาเงินยืม	1. ภารกิจของ สสนก. ต้องมีการ เดินทางไปปฏิบัติงานนอก สถานที่ต่อเนื่องบ่อยครั้ง และ เจ้าหน้าที่มีจำนวนจำกัด 2. เอกสารหลักฐานที่ใช้ ประกอบการหักล้างเงินยืมมี จำนวนมาก 3. เอกสารไม่ครบถ้วนถูกต้อง	ด้านการเงิน	3	4	12	สูง	ฝ่ายบริหาร
5. ขาดแคลนบุคลากรด้านวิจัย	อาจทำให้การผลิตงานวิจัย และเทคโนโลยีต่อยอดไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย	1. ภารกิจของ สสนก. ด้านการ วิจัยต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน	ด้านการปฏิบัติงาน	3	3	9	ปานกลาง	ฝ่ายบริหาร

3. การจัดการความเสี่ยง

เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยง ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ แต่ทั้งนี้วิธีการจัดการความเสี่ยงต้องคุ้มค่ากับการลดระดับผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงนั้น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก คือ

1) **การยอมรับ (Take)** หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใดๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

2) **การลดหรือควบคุมความเสี่ยง (Treat)** หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจ้ดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงานให้กับพนักงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3) **การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Terminate)** หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีการจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

4) **การถ่ายโอนความเสี่ยง (Transfer)** หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย/ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงานบางอย่างแทน เช่น งานรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

เมื่อเลือกวิธีการหรือมาตรการที่เหมาะสมที่จะใช้จัดการความเสี่ยงแล้ว ต้องมีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้นให้ลดลง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถปฏิบัติได้จริง และให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ รวมทั้งต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

การจัดการความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)				
1. ความปลอดภัยในการเดินทาง ปฏิบัติงานนอกสถานที่ด้วยรถยนต์ของ สสนก.	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	1. จัดพนักงานขับรถให้เพียงพอ 2. กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถยนต์ก่อนอย่างสม่ำเสมอ	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	งานพัสดุ
	การรับความเสี่ยงไว้เอง	ไม่ควรรับความเสี่ยงไว้เอง		
	การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยง		
2. การขาดข้อมูลจากหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนภารกิจของ สสนก. 2.1 ข้อมูลปริมาณน้ำในเขื่อน จาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) 2.2 ข้อมูลระดับน้ำและปริมาณน้ำท่า จาก กรมชลประทาน (ชป.) 2.3 ข้อมูลปริมาณฝนจากสถานีโทรมาตร จาก AIS	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	1. เร่งรัดการลงนามความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOU) กับ กฟผ. และ ชป. 2. ติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดระดับน้ำเพิ่มเติมในลำน้ำสำคัญทั่วประเทศ 3. ขยายพื้นที่ติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดปริมาณฝนเพิ่มเติม โดยอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในพื้นที่โครงการจัดการน้ำชุมชน เพื่อแก้ปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน โดยชุมชนอย่างยั่งยืน 84 แห่ง และโครงการสร้างแม่ข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (20 ชุมชน)	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ฝ่ายสารสนเทศ ทรัพยากรน้ำ

การจัดการความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
		และ/หรือ ทำความร่วมมือกับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นเพิ่มเติม		
	การรับความเสี่ยงไว้เอง	ไม่ควรรับความเสี่ยงไว้เอง		
	การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยง		
3. การรักษาความปลอดภัยด้านสารสนเทศ	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหลีกเลี่ยงความเสี่ยง		
	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนและปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานด้านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย รวมถึงแผนการสำรองข้อมูลและแผนการตรวจสอบความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์ของ สสนก. ให้เป็นปัจจุบัน 2. จัดทำแผนจัดการความปลอดภัย (กายภาพ) ห้อง Data Center ชั้น 8 และ ชั้น 14 3. จัดทำแผนกู้ภัยระบบและข้อมูล 4. ฝึกอบรมบุคลากรเรื่องความปลอดภัยด้านสารสนเทศ 	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	ฝ่ายวิจัยและพัฒนา
	การรับความเสี่ยงไว้เอง	ไม่ควรรับความเสี่ยงไว้เอง		
	การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยง		

การจัดการความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
4. ขาดแคลนบุคลากรด้านวิจัย	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนี้		
	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	<ol style="list-style-type: none"> 1. จ้างผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาเพื่อมาปฏิบัติงานเฉพาะด้าน 2. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุนการศึกษา เช่น ก.พ. หรือ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของ สสนก. 3. ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อแนะนำนักศึกษาที่มีวุฒิและความสามารถตรงตามที่ สสนก. ต้องการ 4. ให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท ในสาขาเฉพาะด้านที่ต้องการ 	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	งานพัสดุ งานบุคคล
	การรับความเสี่ยงไว้เอง	ไม่ควรรับความเสี่ยงไว้เอง		
	การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยง		

การจัดการความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	วิธีจัดการความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	ทางเลือกที่เหมาะสม	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)				
5. การยืมเงินทตรง่าย	การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	ไม่ควรหลีกเลี่ยงความเสี่ยง		
	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	1. ทบทวนเอกสารที่ใช้ประกอบการหักล้างเงินยืมเท่าที่จำเป็น 2. จัดทำ check list เอกสารที่ใช้ประกอบการหักล้างเงินยืม 3. ประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของกิจกรรมเข้าใจในเรื่องของระเบียบและวิธีปฏิบัติ รวมถึงตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องก่อนส่งเอกสารเพื่อหักล้างเงินยืม	การลดหรือควบคุมความเสี่ยง	งานการเงิน
	การรับความเสี่ยงไว้เอง	ไม่ควรรับความเสี่ยงไว้เอง		
	การถ่ายโอนความเสี่ยง	ไม่ควรถ่ายโอนความเสี่ยง		

4. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่า วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดีก็ให้ดำเนินการต่อไป หรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามไปรายงานให้ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้กระบวนการสอบถามหน่วยงานอาจกำหนดข้อมูลที่ต้องติดตาม หรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดยสามารถติดตามผลได้ใน 2 ลักษณะ คือ

- 1) การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) เป็นการติดตาม ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น ทุก 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น
- 2) การติดตามผลในระหว่างการทำงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงาน

5. การประเมินผลการบริหารความเสี่ยง

คณะทำงานบริหารความเสี่ยง จะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการบริหาร สสนก. เพื่อให้มั่นใจว่า สสนก. มีการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และให้องค์กรมีการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

6. การทบทวนการบริหารความเสี่ยง

การทบทวนแผนบริหารความเสี่ยง เป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารความเสี่ยงให้ทันสมัยและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

บทที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

ในปีงบประมาณ 2554 สสนก. ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมการรองรับสถานะการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการและควบคุมความเสี่ยงที่สูงมาก (Extreme) และสูง (High) นั้นให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สำหรับความเสี่ยงในระดับปานกลาง (Medium) ก็มีมาตรการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมาย ซึ่งการดำเนินการตามมาตรการลดความเสี่ยงได้พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนที่ต้องใช้ กับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย โดยแผนบริหารความเสี่ยงของ สสนก. มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

- 1) วิธีการดำเนินงาน (กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง)
- 2) ผู้รับผิดชอบ (ฝ่ายหรือกลุ่มงาน) ในแต่ละกิจกรรมของแผนบริหารความเสี่ยง
- 3) งบประมาณที่ใช้ดำเนินการ
- 4) กำหนดระยะเวลาดำเนินการของแผนงานนั้น

โดยมีรายละเอียดแผนบริหารความเสี่ยงของ สสนก. ตามแบบ RM3

แผนบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน (Operational Risk)							
1. ความปลอดภัยในการใช้รถยนต์ของ สสนก. เพื่อเดินทางปฏิบัติงานนอกสถานที่	สูงมาก	1.1 เสนอให้มีการจัดจ้างพนักงานขับรถให้เพียงพอ 1.2 กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบตรวจสอบสภาพความพร้อมของรถยนต์อย่างสม่ำเสมอ	เพื่อลดความเสี่ยงทางด้านอุบัติเหตุแก่เจ้าหน้าที่ในการเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่	ภายใน 2 เดือน ภายใน 1 เดือน	เจ้าหน้าที่ที่มีความปลอดภัยในการเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ด้วยรถยนต์ของ สสนก.	ค่าจ้าง พชร. จำนวน 1 อัตรา 132,000 บาท/ปี (11,000 บาท/เดือน)	งานพัสดุ
2. การขาดข้อมูลจากหน่วยงานที่ให้ข้อมูลเพื่อสนับสนุนภารกิจของ สสนก. 2.1 ข้อมูลปริมาณน้ำในเขื่อน จาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) 2.2 ข้อมูลระดับน้ำ จาก กรมชลประทาน	สูง	2.1 เร่งรัดการลงนามความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูล (MOU) กับ กฟผ. และ ชป. 2.2 การติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดระดับน้ำเพิ่มเติมในลำน้ำสำคัญทั่วประเทศ	- เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอในการปฏิบัติภารกิจของ สสนก. ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - เพื่อลดความเสี่ยงจากการไม่ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาและติดตั้งระบบโทรมาตร	ภายใน 1 ปี ภายใน 1 ปี	- สสนก. มีข้อมูลสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีสถานีโทรมาตรเพียงพอ และสามารถส่งข้อมูลได้ตามปกติ เพื่อป้องกันความเสี่ยงกรณีที่ไม่ได้รับความร่วมมือในอนาคต	- 14.8 ล้านบาท (60 สถานี ในภาคเหนือ อีสาน และใต้)	ฝ่ายสารสนเทศทรัพยากรน้ำ

แผนบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
2.3 ข้อมูลปริมาณฝนจากสถานีโทรมาตร จาก AIS		2.3 ติดตั้งสถานีโทรมาตรเพิ่มเติมในพื้นที่ของชุมชนในโครงการที่ สสนก. ดำเนินงาน 2.4 ทำความร่วมมือกับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นเพิ่มเติม		ภายใน 1 ปี ภายใน 1 ปี		6.5 ล้านบาท (100 สถานี เฉพาะค่าอุปกรณ์และค่าติดตั้ง) -	
3. การรักษาความปลอดภัยด้านสารสนเทศ	สูง	3.1 ทบทวนและปรับปรุงคู่มือการปฏิบัติงานด้านระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย 3.2 ทบทวนและปรับปรุงแผนการสำรองข้อมูลสำหรับฐานข้อมูล อุปกรณ์ระบบเครือข่าย และระบบงานที่สำคัญ	เพื่อให้ระบบสารสนเทศของสถาบันมีความมั่นคงปลอดภัยในระดับที่เหมาะสมและยอมรับได้ และช่วยลดความเสี่ยงต่อความเสียหายของระบบและข้อมูลที่เกิดขึ้น	ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ภายใน 3 เดือน	สสนก. มีความพร้อมและสามารถรับมือกับภัยและความเสี่ยงด้านสารสนเทศที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อองค์กรน้อยที่สุด	- -	ฝ่ายวิจัยและพัฒนา

แผนบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		3.3 ทบทวนและปรับปรุงแผนการตรวจสอบความปลอดภัยของเครื่องให้บริการ และเครื่องคอมพิวเตอร์ของสถาบัน		ภายใน 4 เดือน		-	
		3.4 จัดทำแผนจัดการความปลอดภัย (กายภาพ) ห้อง Data Center ชั้น 8 และ ชั้น 14		ภายใน 6 เดือน		-	
		3.5 จัดทำแผนกู้ภัยระบบและข้อมูล		ภายใน 1 ปี		-	
		3.6 ฝึกอบรมบุคลากรเรื่องความปลอดภัยด้านสารสนเทศ		ภายใน 6 เดือน		-	

แผนบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
4. ขาดแคลนบุคลากรด้านวิจัย	ปานกลาง	<p>4.1 จ้างผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาภายนอกเพื่อมาปฏิบัติงานเฉพาะด้าน</p> <p>4.2 ประสานงานกับหน่วยงานที่ให้ทุนการศึกษา เช่น ก.พ. หรือกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อหาบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการ</p> <p>4.3 ติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อแนะนำนักศึกษาที่มีวุฒิ และความสามารถตรงตามที่ สสนก. ต้องการ</p> <p>4.4 เสนอให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท ในสาขาเฉพาะด้านที่ต้องการ</p>	เพื่อให้ สสนก. มีนักวิจัยเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับภารกิจอย่างเพียงพอ	ภายใน 1 ปี	ทำให้ สสนก. สามารถผลิตงานวิจัยและเทคโนโลยีต่อยอดได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	<p>ค่าจ้างที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ 1 ล้านบาท*</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>ทุนการศึกษา ปีละ 100,000 บาท/คน</p> <p>-</p>	<p>งานพัสดุ (3.1)</p> <p>งานบุคคล (3.2-3.4)</p>

แผนบริหารความเสี่ยง
สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน)

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	กิจกรรมการควบคุม/จัดการความเสี่ยง	วัตถุประสงค์	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลสำเร็จที่คาดหวัง	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk)							
5. การยืมเงินตรงจ่าย	ปานกลาง	5.1 ทบทวนเอกสารที่ใช้สำหรับประกอบการหักล้างเงินยืมเท่าที่จำเป็น 5.2 จัดทำ check list เอกสารที่ใช้ประกอบการหักล้างเงินยืม 5.3 ประชุมชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ของกิจกรรมเข้าใจในเรื่องของระเบียบและวิธีปฏิบัติ รวมถึงตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องก่อนส่งเอกสารเพื่อหักล้างเงินยืม	เพื่อให้ผู้ยืมเงินทดลองจ่ายมีความรู้เข้าใจในเรื่องของระเบียบและวิธีปฏิบัติ และสามารถหักล้างเงินยืมได้ตามสัญญา	ภายใน 2 เดือน ภายใน 2 เดือน ภายใน 2 เดือน	การหักล้างเงินยืมเป็นไปตามกำหนดเวลาในสัญญา ยืมเงิน	- - -	งานการเงิน

* อ้างอิงอัตราค่าจ้างที่ปรึกษาของสำนักงบประมาณ

- ค่าจ้างที่ปรึกษาไทย 70,000 – 140,000 บาท/เดือน
- ค่าจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศ 300,000 – 600,000 บาท/เดือน